

De Nieuwe Tydinghe

PB-PP1B-17496
BELGIE(N)-BELGIQUE

Editie 2019/02 - Driemaandelijks magazine van de
Vlaamse Journalisten Vereniging

VJV strijkt neer in Sint-Niklaas

Afgiftekantoor: Gent X

April-mei-juni 2019

Voorwoord

Cartoonisten onder vuur

Na een incident met een cartoon die een antisemitische afbeelding bevatte, heeft de New York Times op 10 juni aangekondigd dat de nieuwssite niet langer dagelijks een politieke cartoon zal publiceren in zijn internationale editie. De krant zet ook de samenwerking stop met twee cartoonisten, Heng Kim Song en Patrick Chappatte.

Die laatste betreurt in zijn blog dat ‘moralistische meutes op sociale media bijeen troepen en als een razende storm newsrooms aanvallen met een overweldigende kracht’. Hij herhaalt dat cartoons ‘een visuele shortcut zijn met een ongeëvenaarde capaciteit om de geest te raken. Dat is hun kracht en hun kwetsbaarheid.’

Na de terreuraanslag op Charlie Hebdo is de beslissing van de New York Times het zoveelste signaal dat cartoonisten steeds vaker onder vuur komen - letterlijk en figuurlijk. Het sterkt ons in onze opinie dat cartoonisten met hun scherpzinnige, niets ontziende blik, een onmisbaar deel uitmaken van het journalistieke landschap. Zij steken hun nek uit om te wijzen op het ongerijmde, om pijnpunten bloot te leggen, om het belachelijke of menonterende in onze maatschappij aan de kaak te stellen. En het sterkt ons in ons beleid om als enige journalistenvereniging in België cartoonisten als journalisten te erkennen. Cartoonisten verdienen ons respect!

Wij wensen u ondertussen veel leesplezier toe met deze editie, waarin u o.a. een verslag vindt van onze Algemene Ledenvergadering.

Kristin Spiessens
Ronny Van Cutsem
Co-voorzitters Raad van Bestuur

Inhoud

Foto's: Bernard Decock, Ronny Van Cutsem, Cor Blancke

Cartoons: André Nollet

VJV-info

Verslag Algemene Vergadering 2019.....	3
De rust van een Stadsfotograaf.....	5

Journalistiek nieuws

Journalistiek nieuws april-juni.....	6
Digitaal versnelt de pas	8

Jong talent

Studenten zetten politie onder druk	10
---	----

Van onze leden

Cruise naar de maan.....	11
Notre-Dame de Paris: een eerbiedwaardige Dame.....	13
Mijmeringen over een loopbaan	15

colofon

Verantwoordelijke uitgevers:

Ronny Van Cutsem - Kristin Spiessens
Pelikaanstraat 94 bus 8, B-2018 Antwerpen

Vormgeving:

Patrick Proost/Publicom

Eindredactie:

Hilde Van Gool

Cartoons, foto's, artikels: zie bronvermeldingen.
Elke inzender draagt de volle verantwoordelijkheid voor zijn/haar bijdrage.

*

Gehele of gedeeltelijke overname van stukken hieruit kan enkel mits voorafgaande en schriftelijke goedkeuring en met volledige bronvermelding.

*

Niet-ondertekende artikels vallen onder de verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke uitgever.

Wettelijk Depot: BD 54.662
Post Erkenningsnummer: P 509477
Jaargang 2019 NR. 2
April-mei-juni 2019
Driemaandelijks Uitgave

Redactie:

Bestuursraad VJV
Pelikaanstraat 94 bus 8
B-2018 Antwerpen

Website:

www.vjv.vlaanderen

Mailadres:

info@vjv.vlaanderen

Sociale media:

Telefoon:

0485 56 31 36

Ook niet-VJV leden kunnen zich abonneren op De Nieuwe Tydinghe. Een abonnement kost 14,50 euro (*) voor een volledige jaargang van vier nummers. Abonneren kan via overschrijving op rekening: IBAN BE30 4758 2050 3111. - BIC KREDBEBB. Met vermelding "Jaarabonnement DNT". Zonder opzegging voor de verschijning van het vierde nummer worden abonnementen automatisch met een jaar verlengd.

(*) verzending naar een adres in België

Verslag Algemene Vergadering 2019

Op 4 mei heeft de vereniging haar algemene jaarvergadering gehouden in Sint-Niklaas. Vanaf 10u30 zaten de 41 aanwezige en vertegenwoordigde leden dicht bij elkaar in de gezellige veranda te Huyse Sorgvliet, terwijl onze partners een bezoek brachten aan het STEM-museum - en zo ont-snapten aan de regen.

Werking Raad van Bestuur

Na een korte stilte waarin we de mensen herdachten die ons zijn ontvallen, onder wie onze oud-voorzitter Mirek Cerny, hebben de co-voorzitters Kristin Spiessens en Ronny Van Cutsem kort de werking van het voorbije jaar geschetst. De Raad van Bestuur is 9 keer bijeengekomen, en is vooral aan de slag gegaan met de feedback uit de VJV-café's. Uit deze rondetafelgesprekken van vorig jaar is vooral naar voor gekomen dat we zoveel mogelijk nieuwe mensen, en dan vooral jonge, moeten aantrekken. Momenteel telt onze vereniging 353 leden.

Gerda Sterk dankt VJV-lid Harry van Hest.

Daarom hebben we met de medewerking van Harry van Hest (professionele presentator en lid van onze vereniging), en de bedrijven Securex en Combell een hogeschoolsessie 'Journalistiek in de praktijk' van 2 uur uitgewerkt, een pakket dat studenten journalistiek wegwijs maakt in de wereld van de zelfstandige journalist eenmaal ze hun diploma op zak hebben. De 2 sessies die al achter de rug zijn, hebben positieve kritieken maar helaas nog geen nieuwe studentenleden opgeleverd uit de masteropleiding Journalistiek van de Faculteit Sociale Wetenschappen (KULeuven, campus Sint-An-

De Raad van Bestuur.

dries Antwerpen), en de opleiding aan de Artesis Plantijnhogeschool in Antwerpen.

De actie 'Leden maken leden', waarbij een lid een cadeaubon van 15 euro krijgt bij het aanbrengen van een nieuw lid, heeft al vruchten afgeworpen. Het nieuwe communicatiemateriaal, eveneens ontworpen door een lid van onze vereniging, Mike Hermans, rond onze mascotte Freelance Jo ondersteunt deze wervingsacties: er is een nieuwe folder, een nieuw logo, banner en een label "Erkend lid" dat onze leden kunnen gebruiken in hun contacten met andere journalisten en hun pogingen om nieuwe leden aan te trekken.

Voor de verschillende bijeenkomsten (jaarvergadering, eindejaarsevenement met VJV-café) nodigen wij nu telkens de lokale journalisten die nog geen lid zijn uit. Wij trachten hen te overtuigen om kennis te komen maken met onze vereniging. Ook dat heeft al effect gehad.

Financieel verslag en commentaar van de commissarissen

Na een aantal leden in de bloemetjes gezet te hebben om hen te bedanken voor hun intensieve inzet stelde onze penningmeester zijn laatste financiële verslag voor. Ronald Libin heeft inderdaad besloten om zijn mandaat op het einde van het jaar neer te leggen. De raad van bestuur en de erkenningscommissie bedanken hem voor zijn onuitwisbare bijdrage aan het welzijn van de vereniging. Eind dit jaar zal hij 24 jaar lang penningmeester

geweest zijn, hij heeft zich heel secuur en nauwgezet van zijn taak gekwetend en de financiële kant van de vereniging onvermoeibaar ter harte genomen.

Co-voorzitter Kristin Spiessens, afscheid-nemend penningmeester Ronald Libin en co-voorzitter Ronny Van Cutsem.

Dit werd ook bevestigd door Marcel Dingemans en Ivan Vanhove, de commissarissen die de boekhouding 2018 hebben nagekeken op 11 april 2019.

De jaarrekening 2018 werd unaniem goedgekeurd, waarmee décharge verleend werd aan de bestuurders van de Vereniging. Ook de begroting 2019 werd unaniem goedgekeurd.

Ivan Van Hove heeft zich kandidaat gesteld om lid te worden van de raad van bestuur en Ronald op te volgen als penningmeester. Zijn kandidatuur werd unaniem aanvaard en zal ingaan vanaf 1 januari 2020.

Als nieuwe commissarissen voor het nazicht van de rekeningen 2019 werden Marcel Dingemans en Ivan Vanhove aangesteld.

Verslag Erkeningscommissie

De commissie heeft in 2018 acht keer vergaderd en 130 dossiers behandeld. In 2018 zijn er 43 nieuwe leden bijgekomen en 39 geschrapt, op 30 april 2019 hadden zich al 14 nieuwe leden aangemeld. Het is opvallend dat meer dan 95% van de behandelde dossiers, zowel nieuwe als herscreeningen, meteen goedgekeurd werden. Dit wijst erop dat de kwaliteit sterk gestegen is. Onze leden weten wat van hen verwacht wordt bij het indienen van de dossiers, en de dossiers zijn meestal in orde. Onze leden zijn actief, en kunnen hiervan zonder probleem de bewijsstukken voorleggen.

Sinds eind vorig jaar aanvaarden we ook dat leden of kandidaat-leden het dossier voor hun aanvraag of herscreening digitaal indienen. Onze leden maken hier massaal gebruik van, en als het goed is voorbereid, is het ook voor de Erkeningscommissie een voordeel dat we het materiaal al rustig kunnen bekijken voor de aanvang van de vergadering.

De correspondentie met onze leden wordt trouwens steeds digitaal, wat heel wat papier en postzegels uitspaart, goed voor het milieu en onze begroting!

25 jaar lidmaatschap

Dit jaar mochten we 6 leden feliciteren omdat ze 25 jaar lid zijn van onze vereniging. Luc VERSTRAETEN, Therese DAVIDS, Rudi FESTAETS, Stijn LAUWERS, Kris PATTYN, Johan VAN BEVER krijgen elk een authentieke VJV-schrijfset.

Volgend jaar zullen we zelfs 50 jaar lidmaatschap kunnen vieren!

Rondvraag

Tijdens de rondvraag bij de leden kwam er een opmerking van dhr. Gorissen over de hoge huurkosten. Het bestuur moest erkennen dat die inderdaad hoog zijn, maar dat het zo goed als

Marcel Dingemans en Ivan Vanhove, commissarissen, keken de jaarrekening 2018 na.

onmogelijk is om op de privé-huurmarkt een goedkopere locatie te vinden is, die zo centraal bereikbaar is. En vermits onze vereniging van de overheid geen steun krijgt...

Dhr. Corluy ging nader in op het idee om meer jonge leden aan te trekken. Hij stelde namelijk voor om een jongerenafdeling op te richten - een voorstel dat door de aanwezige leden instemmend onthaald werd, en in de volgende maanden door het bestuur nader bekeken wordt.

Ontvangst op het Stadhuis

Na deze korte maar krachtige vergadering sloten we het officiële gedeelte af op het Stadhuis van Sint-Niklaas waar we hartelijk ontvangen werden door burgemeester Lieven Dehandschutter. Hij wijdde ons in de geschiedenis van Sint-Niklaas in, en legde uit hoe het komt dat de Grote Markt van Sint-Niklaas de grootste is van België.

Nog meer sfeerfoto's van deze dag vind je op onze website bij de rubriek Evenementen.

Verslag: Kristin Spiessens

Na de Algemene Vergadering werd de VJV hartelijk ontvangen op het Stadhuis van Sint-Niklaas door burgemeester Lieven Dehandschutter.

Zijn “Kodak” nog niet aan de kapstok

De rust van een Stadsfotograaf

Patrick is de voornaam en Henry de familienaam, twee voornamen op een rij, maar iedereen die hem kent zegt “Patje”. Gents stadsfotograaf en amateur “dj”, we gingen praten met de man die duizenden mensen en gebeurtenissen in beeld bracht.

Patrick Henry, geboren Gentenaar en sedert lengte van jaren trouw lid van onze vereniging, ging begin dit jaar met pensioen en dit na een lange loopbaan als stadspersoneelslid. Echter niet zo’n ambtenaren job van negen tot vijf, maar een loopbaan bij “’t Stad Gent”, uitgebouwd door ervaring, beroeps- en mensenkennis.

In de sterren stond geschreven dat de kleine Patrick de liefde voor het toen nog analoge beeld op papier zou gebruiken om zijn carrière uit te bouwen, het digitale was later het verlengstuk. Maar de puzzels van zijn leven lagen in eerste instantie anders. P. Henry ging meubelmaker worden, de puzzelstukjes vielen pas tot het goede stramien nadat Patrick via examens ging werken als handlager bij de Stedelijke Dienst Gent die toen bevoegd was voor de Sint-Pietersabdij.

Gebetend door de microbe van het beeld en het in beeld brengen ging Patrick een cursus fotografie volgen aan het IMOV te Sint-Denijs-Westrem. Hij studeerde met goed gevolg af en haalde zijn fotografie diploma. Het was ook de tijd van de deelname aan fotowedstrijden - Patje won met glans diverse wedstrijden, onder meer tot twee keer toe de Fotografieprijs van de Stad Gent.

Het fotopalmares van Patrick Henry als stadsfotograaf is dan ook indrukwekkend. Een lijst ervan maken zou ons te ver leiden maar toch even grasduinen door Patjes rijke fotografisch archief als de “portrettrekker” van het stad.

Denken we maar terug aan beelden van onder meer de wereldbekende Vlaamse schilder en ontwerper van juwelen Octaaf Landuyt, hilarische en iconische beelden van de reeds langgeleden ter ziele gegane Spektakelbeurs. Massa’s beeldmateriaal van de openingsceremonieën

van de Gentse Feesten, beelden van dit feestgebeuren en de talloze festiviteiten in de Arteveldestad.

Onze stadsfotograaf stond op de eerste rij om mooie beelden te kunnen schieten van hoogwaardigheidsbekleders en prominenten die de stad bezochten, niet in het minst vertegenwoordigers van ons Koningshuis, ministers, ambassadeurs en buitenlandse staatshoofden. Ook tijdens het Gentse filmfestival “passeerden” talloze vedetten voor het cameraoog van fotograaf Henry, net als bekende namen uit de wereld van show, jazz, klassieke- en lichte muziek.

Stadsfotograaf Patrick leverde ook fotografisch materiaal aan bij stedelijke boekuitgaven, denken we bijvoorbeeld aan het boek over oud burgemeester Frank Beke, uitgaven over de Gentse Feesten, het Stadsmagazine en zoveel meer.

Rust roest en daarom vinden we Patje nog met de regelmaat van de klok terug,

gewapend met een batterij fotoestellen, beelden schietend van actuele gebeurtenissen, feiten en feestelijkheden. Zijn “andere liefde”, namelijk aan de draaitafel staan en ambiance brengen, blijft een vaste waarde want stilzitten is aan Patrick Henry niet besteed.

Al wie wil kennis maken met Patrick en zijn fotografie kan terecht tijdens een overzichtstentoonstelling met een selectie uit zijn archief, samengesteld door de fotograaf zelf. Plaats van gebeuren is de Sint-Pietersabdij, Sint-Pietersplein te Gent en dit vanaf 11 juli tot en met 11 augustus.

Meer info:

- <https://gentsefeesten.stad.gent/nl/day/19/expo-patrick-henry-13333>
- <http://www.standaard.be/cnt/g9e-16ni57>

JEAN BUYLE werkte als freelance medewerker bij Het Volk, De Gentenaar en Het Laatste Nieuws, daarna als redacteur en fotograaf bij Het Gents Advertentieblad, en nog steeds bij De Streekkrant, De Week (Gent), Cultuur in Beeld, WegWijs (Destelbergen, Heusden), Lieve Nieuws (Lievegem). Jean schreef 10 jaar een wekelijks cursiefje voor Gents Advertentieblad, was medewerker Radio Roeland, Radio Superstar, speelde twee keer mee in eerste reeks Flikken en maakte zelf films met BURO Films (Buyle en Rombout).

Journalistiek nieuws april-juni

Wij sprokelden voor onze leden een samenvatting bijeen van de belangrijkste nieuwtjes op het gebied van journalistiek uit de voorbije periode.

Steeds meer journalisten gaan aan de slag als freelancer

Dat is een van de conclusies uit het onderzoek van UGent, ULB en Universiteit van Mons, uitgevoerd bij beroepsjournalisten en journalisten van beroep. Eén op vier is nu als freelancer aan de slag, terwijl dat 5 jaar geleden nog 1 op 5 was.

Freelancers zijn veel afhankelijker van vraag en aanbod. Hun statuut brengt dan ook precare financiële omstandigheden mee - zij verdienen netto bijna een kwart minder dan journalisten in vast dienstverband.

Ook de arbeidsomstandigheden van freelancers zijn minder rooskleurig: 66,2% van de freelancers zegt bijna altijd te moeten werken tijdens weekends en feestdagen. Voor journalisten in vaste loondienst is dat slechts 38,6%.

Het is dan ook onbegrijpelijk dat de Vlaamse Journalisten Vereniging, die zich specifiek tot deze groep journalisten richt, nog altijd niet als ernstige gesprekspartner beschouwd wordt wanneer het gaat om de verbetering van de arbeidsomstandigheden, de opleiding, de bijscholing van deze steeds groter wordende groep journalisten.

Andere conclusies:

- De gemiddelde leeftijd is 47,6 jaar, wat hoger is dan de 44 jaar bij het vorig onderzoek in 2013, en de 39 jaar in 2013.
- Bij de jongere journalisten neemt het aandeel van vrouwen toe: 44,6% vrouwen bij de categorie tot 34 jaar, tegenover 19,5% bij de categorie vanaf 55 jaar.
- De meeste journalisten schalen zichzelf, qua politieke oriëntatie, eerder aan de linkerkant in. Journalisten in vast dienstverband meer (61,4%) dan zelfstandigen (50%). En bij mannen ook meer (53,3%) dan bij vrouwen (67,6%).

Alle resultaten van het onderzoek kan je in *dit PDF-bestand* nalezen.

Meer bij *De Journalist* en *Metro*.

Factcheck.Vlaanderen moet nepnieuws tegengaan

Er circuleert heel wat nepnieuws op het internet. Volkomen uit de lucht gegrepen berichten, maar ook cijfers waar een draai aan gegeven werd. Foto's die uit hun verband gerukt werden, of gebeurtenissen uit het verleden die nu plots als actueel voorgesteld worden.

Het is erg belangrijk dat de burger niet in de war gebracht wordt door elkaar tegensprekende berichten, en dat hij weet waar hij terecht kan voor betrouwbaar nieuws. En dat ook dat nepnieuws

ontkracht wordt. Daarom sloegen verschillende organisaties de handen ineen: Persagentschap Belga, Textgain, Tree Company, VRT NWS en de journalistiekopleidingen van de Erasmushogeschool Brussel (EhB) en de KU Leuven campus Antwerpen.

Met gebruik van zelflerende technologie werden technieken ontwikkeld om automatisch teksten te analyseren en zo 'bronnen van desinformatie en polarisering te ontdekken'.

Heb je zelf twijfels bij een bepaald bericht, dan kan je je registreren op de website *Factcheck.vlaanderen* en daar een suggestie voorleggen om te factchecken.

Meer bij *Metrotime*.

Suggesties voor de volgende Vlaamse bestuursploeg

Het Vlaams Journalistiek Fonds en het Fonds Pascal Decroos hebben een memorandum opgesteld met daarin 10 beleidsvoorstellen voor de volgende Vlaamse bestuursploeg. Volgens deze organisaties moeten deze voorstellen helpen om een kwalitatief, innovatief en divers journalistiek landschap in Vlaanderen te stimuleren.

De voorstellen kan je lezen bij *Fonds Pascal Decroos*.

Tip: Paintmaps

Cijfers zijn de basis van kennis en geven je artikel overtuigingskracht. Maar o, wat zijn zij saai! Wanneer e cijfers en statistieken echter grafisch kan weergeven, dan wordt het veel bevattelijker voor je lezer. Deze online dienst biedt je de mogelijkheid om je gegevens op een landkaart te tonen. Van de hele wereld, maar ook van België, zelfs op provincieniveau.

Het werkt als volgt:

- je maakt een legende aan: vb aantal werklozen in verhouding tot personen 18-55 jaar, en geeft dan kleuren in voor percentages (rood = >50%, oranje = 35 tot 50%, geel = 20-35%, beige = 10-20%, wit = 0-10%)?
- vervolgens geef je in het kader links de cijfers in per provincie. Klik vervolgens op "update data", en je krijgt een duidelijke landkaart!

Paintmaps is gratis. Het resultaat kan je downloaden om in je artikel te gebruiken. Vond je deze tip interessant? Wil je meer dergelijke tips om je artikels te verlevendigen? Laat het ons weten!

Uitspraken van de Raad voor de Journalistiek

In april 2019 werden de volgende zaken behandeld door de Raad voor de Journalistiek:

- *Aerts t/ tscheldt.be*: Een volledig anonieme site strookt niet met de principes dat een journalist loyaal en verantwoordelijk handelt. Verder uit het artikel ernstige beschuldigingen van strafrechtelijk vervolgbare feiten, maar voert het geen enkel argument aan dat die beschuldigingen ondersteunt.
- *El Ballouti t/ De Morgen en De Coninck*: De publicatie van de naam en een foto van klager is geoorloofd, omdat er voldoende elementen zijn die aannemelijk maken dat hij een rol zou spelen in nationale en internationale drugshandel, wat een problematiek van gewichtig maatschappelijk belang is.
- *De Cubber t/ Dag Allemaal*: De publicatie van een foto van jongeren van 13 en 14 zonder hun toestemming in een controversiële context strookt

niet met de richtlijn over de omgang van de pers met minderjarigen.

Studio 100 boert niet slecht!

In het voorbije jaar realiseerde Studio 100 een omzet van €179 miljoen euro, met een geconsolideerde winst van €11 miljoen euro. Een stijging met maar liefst 90% tegenover vorig boekjaar.

De Studio 100 Groep, ooit ontstaan uit de populaire Samson en Gert-programma's, Kabouter Plop en andere reeksen voor jongeren, is uitgegroeid tot een groot concern, met 7 Plopsa parken in België, Duitsland en Polen. De catalogus wordt in verschillende landen geëxploiteerd op vlak van beeldrechten en merchandising, tot in Australië toe. (Bron: *Persbericht Studio 100* via Jempi Welkenhuyzen)

Tip: 1Password gratis voor journalisten

Journalisten zijn steeds vaker het slachtoffer van aanvallen - in het werkelijke leven, maar ook digitaal. Om hen en hun bronnen te beschermen, heeft 1Password, een tool om je wachtwoord te beschermen, een speciaal aanbod voor journalisten uitgebracht: de dienst wordt gratis aangeboden.

1Password zorgt ervoor dat je maar éénmaal moet inloggen, in je account bij de dienst. En daarna kan je heel complexe wachtwoorden aanmaken voor de verschillende websites en -diensten waarop je met een wachtwoord moet inloggen, zonder dat je die complexe wachtwoorden moet onthouden.

Je moet zelf je aanvraag doen via *deze website* - elke aanvraag wordt individueel bekeken. (Bron: *Villamedia*)

Tip: Nederlandse NVJ brengt tarievencalculator uit

Het is natuurlijk geschoeid op de Nederlandse vakorganisaties en CAO's. Maar het is wel een leidraad. *Hier* kan je namelijk berekenen welk tarief je eigenlijk zou moeten aanrekenen, in vergelijking van het aantal uren dat je aan een opdracht besteedt of stand-by moet zijn voor die opdracht.

Wij vonden geen vergelijkbaar Belgisch/Vlaams initiatief, maar wilden jullie deze tip toch even meegeven.

Tip: Cloud-tool om podcasts te maken

Podcasts zitten in de lift. Denk maar aan de herhalingen in audio-vorm van radio- of tv-uitzendingen zoals de onvolprezen *Bromcast* met Walter Zinzen en Rik van Cauwelaert, tijdens de voorbije verkiezingen, of *Interne Keuken*, de uitzending op zaterdagmiddag van Radio1. Maar ook docudrama's en storytelling zijn heel geliefd bij de luisteraars. Zo werd onlangs door NPO een reeks gemaakt in 3 afleveringen, *De Blankenberge tapes*.

Wie zelf een podcast maken wil, kan voortaan beschikken over een nieuwe tool in de cloud: *Soundtrap for Storytellers*. Deze tool wordt uitgebracht door Spotify, dat sinds kort ook een grote belangstelling heeft voor podcasts. In 201 kocht het de online muziekstudio Soundtrap over, en ondertussen werd die dus omgevormd tot een online platform voor alle podcasters. Je kan er o.a. podcast van een transcriptie voorzien, de podcast bewerken, samenwerken met anderen, enz. *In dit artikel van TechCrunch* lees je meer.

Nieuws: De Persgroep wordt DPG Media

Met de overname van Mediaaan, het moederbedrijf van verschillende commerciële radio- en tv-zenders in België, en van Independer (een vergelijkingssite van financiële producten in Nederland) toonde De Persgroep duidelijk dat het haar strategie is om internationaal actief te zijn in nieuws, entertainment en online diensten.

Daarom wordt nu een nieuwe identiteit gecreëerd: DPG Media. Deze naam geldt voortaan voor alle bedrijfsonderdelen in zowel België als Nederland: Mediaaan, de Persgroep Publishing als de Persgroep Nederland. (Bron: *Persbericht DPG*)

De links, vermeld in dit artikel, kan je vinden in de online versie: <https://vjr.vlaanderen/category/journalistieke-evoluties/>.

Digitaal versnelt de pas

Het einde van de papieren krant werd reeds op het einde van de vorige eeuw fors voorspeld. De digitale revolutie stond immers voor de deur en de lezer werd met positieve argumenten geconfronteerd. Waarom zou die nog naar de krantenboeren lopen als hij het leesvoer snel en milieuvriendelijk met een knip in huis kan halen. Een papieren krant bij het ontbijt zou dan ingeruild worden voor een tablet.

Toch liep het niet onmiddellijk zo'n vaart. Iemand zei ooit in dit verband terecht: 'bringing a newspaper publisher to change is like bringing a child to the dentist'. De aarzeling van de uitgever draaide rond het verlaten van de comfortzone met overheidssubsidiëring. Ook de concurrentie van grote internetspelers op de digitale advertentiemarkt speelde een rol. Maar er is verandering op til.

Eerst de cijfers

Onze uitgever gingen in tegenstelling tot andere landen dus zeer behoedzaam te werk. Er werd vaak moeizaam gecommuniceerd en ook het cijfermateriaal werd niet altijd correct geïnterpreteerd. Voor cijfergegevens kon men echter steeds terecht bij het Centrum voor Informatie over de Media (CIM), zowat de enige betrouwbare bron. Toch heeft ook het CIM een moeilijke periode gekend. Bernard Cools, voorzitter van de technische commissie, heeft echter orde op zaken gesteld en stabiliseerde de verschillende onderzoeken. De presentatie van de CIM-cijfers werd in een andere vorm

Print	2018	2017	2015	2010	2005
Het Nieuwsblad	201.779	213.793	239.274	259.643	286.979*
De Standaard	76.593	80.157	86.350	91.107	81.382
Het Laatste Nieuws	232.590	242.783	270.059	286.420	284.577
De Morgen	31.478	34.738	40.488	54.829	51.051
Gazet van Antwerpen	73.095	78.272	86.880	100.196	112.660
Het Belang van Limburg	80.728	84.123	88.935	98.272	100.058
De Tijd	24.296	25.400	27.204	34.271	37.293
Totaal NL	720.559	759.266	839.190	924.738	953.950
Le Soir	46.956	52.394	58.415	80.644	96.311
Sud Presse	67.138	74.529	86.298	113.905	128.375
La Libre Belgique	27.225	29.122	33.032	41.895	46.960
La Dernière Heure	31.543	34.604	41.433	63.095	86.160
L'Avenir	63.322	71.531	78.747	91.378	98.939
L'Echo	8.396	9.089	10.274	15.946	17.862
Grenz-Echo	7.623	7.932	8.618	9.887	9.873
Totaal Fr.	257.203	279.201	316.817	416.750	484.489
Algemeen totaal	977.762	1.038.467	1.156.007	1.341.488	1.438.439

Bron: CIM - ° inclusief Het Volk

aangeboden, waarbij rekening werd gehouden met nieuwe verkoopformules. De verkoopcijfers 2018 van de Belgische dagbladen werden nu bekendgemaakt. Hieronder staan ze, voor wat de print exemplaren betreft, in contrast met de cijfers van 2017, 2015, 2010 en 2005.

De verkoopcijfers van de Belgische kranten daalden in 2018 in hun gedrukte vorm met 5,8%. Er werden dus 60.705 exemplaren minder verkocht dan een jaar voordien. In Vlaanderen ging het om 38.707 exemplaren. Uit bovenstaande tabel blijkt bovendien dat de dalende verkoop van gedrukte exemplaren reeds jaren aan de gang is. In Vlaanderen blijven de populaire titels de grootsten. Over de taalgrens is de toestand dramatischer. Niet alleen de betere titels als Le Soir en La Libre boeren er achteruit, ook een populaire krant als La Dernière Heure krijgt er rake klappen.

Maar er worden dus ook digitale kranten verkocht en de sector hoopt dat die het verlies van de papieren exemplaren compenseren. Een optelsom van print en digitale nummers biedt in een laatste kolom het eindresultaat.

In een vergelijking met 2017 gingen de Vlaamse titels (print + digitaal) met 1,4% achteruit, in de Franstalige regio bedroeg het verlies 1,9%. Maar anderzijds is het opmerkelijk dat de digitale cijfers van langzaam meer stijgen. In Vlaanderen valt vooral het positieve resultaat van De Tijd op, binnenkort tellen ze evenveel digitale als papieren abonnees. Ook Het Laatste Nieuws en De Standaard laten een sterke digitale stijging noteren. De Morgen, die doorgaans digitaal goed scoort, stagneert enigszins. Over de taalgrens volgt L'Echo het goede voorbeeld van tegenhanger De Tijd. Ook de betere titels Le Soir en La Libre benen bij. De digitalisering van de Belgische dagbladen zet zich weliswaar in een hogere versnelling door.

Aarzeling doorbroken

Nieuwe ontwikkelingen in het mediaveld zorgen altijd voor onrust. Vele jaren gingen de verkoopcijfers van de dagbladen achteruit en tot overmaat van ramp daalden ook de advertentie-inkomsten. De niet-journalistieke kosten (o.a. papier, inkt, persen) en de redactionele uitgaven bleven echter wel constant. Maar de overheid sprong de vierde macht stevast ter hulp met subsidies en remde hierdoor de interesse voor de digitale mogelijkheden af, terwijl precies daar al die niet-journalistieke kosten wegvielen.

Digitaal	2018	2017	2015	Aantallen 18 <> 17	18 print + Digitaal
Het Nieuwsblad	15.860	11.792	10.639	+ 4.068	217.639
De Standaard	27.062	20.383	14.185	+ 6.679	103.655
Het Laatste Nieuws	22.128	14.651	6.311	+ 7.477	254.718
De Morgen	18.824	16.475	14.394	+ 2.349	50.302
Gazet van Antwerpen	7.199	5.171	4.593	+ 2.028	80.294
Het Belang van Limburg	7.454	5.989	6.043	+ 1.465	88.182
De Tijd	19.064	16.406	12.722	+ 2.658	43.360
Totaal NL	117.591	90.867	68.887	+ 26.724	838.150
Le Soir	16.138	12.449	7.765	+ 3.689	63.094
Sud Presse	10.595	6.063	5.479	+ 4.532	77.733
La Libre Belgique	7.945	5.455	3.137	+ 2.490	35.170
La Dernière Heure	4.722	2.828	1.770	+ 1.894	36.265
L'Avenir	8.329	6.136	3.766	+ 2.193	76.651
L'Echo	7.637	6.791	5.802	+ 846	16.033
Grenz-Echo	600	465	131	+ 135	8.223
Totaal Fr.	55.966	40.187	27.850	+ 15.779	313.169
Algemeen totaal	173.557	131.054	96.737	+ 42.503	1.151.319

Bron: CIM

Wel is het zo dat advertentie-inkomsten bij de digitale versie gevoelig lager liggen. Maar er is toch verandering op komst. Eind maart kondigde Mediahuis een versnelde digitalisering aan en tweede maanden later sloot diezelfde groep een digitale samenwerking met concurrent De Persgroep.

Nieuwe realiteit

Aan de basis van de versnelling bij de Vlaamse uitgevers lagen de dalende advertentiemarkt en de stijging van papier- en personeelskosten. De groep kwam ook tot de vaststelling dat de digitale verkoop onvoldoende steeg om de daling van de print te compenseren. Met de operatie Digital First wil Mediahuis haar titels een verbeterde klantbeleving geven met de nadruk op innovatieve journalistiek via

de nieuwssites, apps, video, podcast, etc. De adverteerder zal dan weer kunnen rekenen op een verdere digitalisering van het verkoopproces. De nieuwe strategie betekent evenwel niet dat de gedrukte versies aan hun lot worden overgelaten. Wel is er sprake van een mogelijk collectief ontslag van 82 voltijdse arbeidsplaatsen, waaronder 19 journalisten. De samenwerking van 'les frères ennemis', Mediahuis en De Persgroep (DPG Media) op het vlak van de jobmarkt kwam als een verrassing. In een gezamenlijke joint

venture gaan ze hun jobadvertenties Jobat.be en Vacature.com samenbrengen. Twee hoofdredenen dwongen hen haast tot de bundeling: de concurrentie van de grote internetspelers zoals Google en Facebook en de verregaande digitale transformatie. Ook in Duitsland hebben de vier grote mediabedrijven onlangs hun advertentieverkoop gebundeld om Facebook, Amazon en Google te bestrijden op de advertentiemarkt.

GUY FREIERMUTH woont in Antwerpen. Hij is lid van de VJV sinds 1984 en tot erelid aanvaard in 2016. Hij is erelector aan de Artesis-Plantijn Hogeschool(AP). Hij is zelfstandig journalist(o.a. Radio2, Boekengids, Knack, Streven, Mediagids, hfrd. Mediazakboekje, Argus, Mediadossiers en Achter Het Nieuws) en waagt zich aan essays.

Studenten zetten politie onder druk tijdens terreuroefening

Op 24 april werd er een grote terreuroefening gehouden tijdens een show van comedian Alex Agnew. De oefening werd georganiseerd door de politie Antwerpen, de Antwerpse brandweer en het Sportpaleis. Studenten journalistiek van AP Hogeschool en Thomas Moore waren de persmuskieten van dienst.

Gisteravond organiseerde de Antwerpse politie een grootschalige terreuroefening in samenwerking met de lokale brandweer en het Sportpaleis. De simulatie van een aanslag gebeurde tijdens een show van comedian Alex Agnew. Er waren zes mensen die als schutter werden aangeduid. De toeschouwers werden kort voor de aanvang van de show op de hoogte gebracht.

Druk van de pers

Ook de studenten journalistiek van de AP Hogeschool en de Thomas Moore Hogeschool hadden een opdracht tijdens de oefening. De politie had hen namelijk gevraagd of ze in de hoedanigheid van journalist druk wilden uitoefenen op de persverantwoordelijken van de brandweer en de politie. De bedoeling was om de persverantwoordelijken van de hulpdiensten te trainen in het beantwoorden van vragen tijdens een crisis. Er waren studenten print- TV- en radiojournalistiek aanwezig, en iedereen kreeg een rol toebedeeld.

Voor de studenten had de Antwerpse politie een speciaal platform voorzien, dat een simulatie van Twitter voorstelde, zodat ze tweets konden bijhouden van onder andere de politie zelf en de zogenaamde politici. Ook de aanwezigheid van buitenlands pers werd in het scenario ingecalculeerd: een aantal studenten moesten fungeren als reporter van de BBC, het Amerikaanse CNN en het Franstalige Le Soir. Hun verslaggeving moest ook in het Engels of het Frans gedaan worden. Er was ook een website voorzien waar de studenten hun artikels en beelden konden posten.

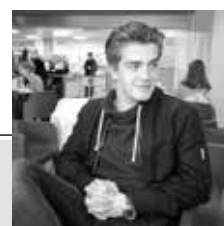
“De leukste terreuraanval ooit” © Jonathan Cieters

Na afloop was Wouter Bruyns, woordvoerder van de politie Antwerpen, enthousiast over de inzet van de studenten: “Volgens mij hebben de studenten de oefening nog het beste gedaan van iedereen,” vertelt hij. “Er waren ongeveer 25 studenten die hun pijlen moesten richten op vijf communicatiemedewerkers, ze hebben dat zeer goed gedaan. De communicatiemedewerkers hebben gezweet.” (lacht)

Ook Antwerpse comedian Alex Agnew was enthousiast. “Dit was de leukste terreuraanval dat ik ooit heb meegemaakt,” zegt hij. “Ik was natuurlijk goed op voorhand gebriefd over wat er ging gebeuren.

Maar het blijft altijd schrikken. De knallen en de lichtflitsen waren een beetje overweldigend.”

Volgens comedian Michael Van Peel, die het voorprogramma van Agnew verzorgde, was er vrij weinig paniek. “Ik vond de hele situatie nogal beheerst,” zegt hij. Maar Agnew is het daar niet mee eens. “Natuurlijk kan je onmogelijk vragen aan mensen om echt in paniek te zijn. Zoiets kun je niet simuleren. Maar mocht het echt zijn, dan zou er wel algemene paniek zijn, natuurlijk.

JONATHAN CIETERS (1997) is reporter bij het jongerenpersagentschap StampMedia en lid van de Vlaamse Journalisten Vereniging.

Cruise naar de maan

Reizen zit ons, jagers-verzamelaars, in het bloed. Nu we de hele aardbol afgereisd hebben, kijken we verlangend naar de hemel: “to boldly go where no one went before”.

Een cruise naar de maan, dat was het aanbod van Urania op 20 april 2019

Volkssterrenwacht Urania van Hove is één van de zes sterrenwachten die Vlaanderen rijk is. Zij charterden niet voor het eerst een Flandria-boot in het Kattendijkdok. Op het programma stonden een lezing over de maan, een lichtshow in een planetarium, kijken naar de maan met verrekijkers, hapjes en drankjes.

Wat het “volks” betekent werd duidelijk via het enthousiasme van de vrijwilligers die uitleg verschaften. Zij wisten duidelijk véél meer dan wij, maar kunnen zich geen echte wetenschappers noemen. En dat “het volk” interesse had, zag ik aan het grote aantal deelnemers van alle leeftijden.

Ik was aanwezig bij de opbouw van het planetarium, een tent met twee lagen, die enkel kon opgezet worden op het voorplecht als het niet te hard waaide. Ik dacht automatisch aan “opblazen” maar

integendeel werd de lucht tussen buiten- en binnentent eruit gezogen zodat het geheel bol kwam te staan. Het weer was prachtig, maar het beetje wind zorgde er toch nog voor dat de binnentent niet helemaal strak stond en dus was het een hemelbeeld met plooiën.

Er werd ons uitgelegd hoe we de Poolster konden vinden, waar de sterrenbeelden stonden (ook die van de dierenriem) en hoe die aan hun namen gekomen waren. Daarbij werd er op het doek niet alleen bv. het sterrenbeeld “leeuw” geprojecteerd maar ook de leeuwenfiguur die de hellenistische astrologie (met véél verbeelding) erin zag.

Natuurlijk ontbrak de foto van het “zwarte gat” niet en er werd ons getoond in welk melkwegstelsel we dat moesten situeren.

Ik vermoed dat er zowel enthousiaste sterrenkijkers in het publiek zaten, evenals leken zoals ik, die amper weten dat de zon een ster is en alle andere sterren ook zonnen en dat het allemaal gasbollen zijn. Wist u dat Jupiter en Saturnus planeten zijn, maar toch ook gasbollen? Een vrijwilliger legde mij het verschil uit waarbij atoom- en waterstofkracht ter sprake kwam. Als u het fijne daarvan wilt

weten, raad ik u een bezoek aan één van de volkssterrenwachten aan. Zij zien het tot hun taak “het volk” in te lichten en allemaal hebben ze kijk-en bezoekdagen.

Het roer overnemen

De boot voer intussen langzaam door het havengebied, een immense wereld waar ik - die nochtans in Antwerpen woon - niet veel van ken. Eén van de hoogtepunten voor mij was het moment waarop ik van de kapitein het roer mocht overnemen! Het zag er simpel uit: een beetje aan het ronde houten wiel draaien, maar er komt méér wij kijken! Zo'n rivierboot is een log geheel dat pas na lange tijd (zo leek dat toch) van koers veranderde als ik aan het wiel draaide. Je moet niet alleen de zijanten en de boeien in het oog houden, er is ook nog verkeer. Op het dashboard staan tientallen instrumenten die helpen, maar belangrijk is dat je het achterplecht in het oog houdt, zei de kapitein, dat geeft aan wat het schip doet! Intussen was het donker geworden en boden de installaties van de haven een lichtshow, die de sterren deed verbleken. De maan was nog niet opgekomen, dus was het een prima tijd voor een lezing over dat hemellichaam.

Virtueel reizen naar de maan

Roger was een enthousiaste causeur die ons o.a. uitlegde waar en waarom de Apollo expeditie geland was. Galileo wist al dat de maan geen perfecte bol was, maar dat er zo'n diepe kraters of ringbergen op de maan waren, was waarschijnlijk voor een aantal toehoorders nieuw. Maankraters variëren in grootte van een paar meter tot meer dan 250 kilometer. De kraters op de maan zijn nooit veroorzaakt door een vulkaanuitbarsting, maar door inslagen van kometen of meteorieten, projectielen die op aarde hoogstwaarschijnlijk de dinosauriërs naar de filmwereld gestuurd hebben. Tycho is zo'n krater die we later die avond door

een telescoop konden waarnemen en zelfs door een goede verrekijker. Tycho is namelijk 4800 m diep en heeft een doorsnede van 85 km. Roger vergeleek het met de onderkant van een appelsien: dat rode punt op de afbeelding is het midden, het witte gedeelte is een "stralenkrans".

En kent u de beroemde foto van de voetstap in het stof? Dat stof is regoliet. Wat dat is zoekt u best eens op, maar het

komt ook op aarde voor en kan op de maan 10 tot 15 meter diep zijn. Het heeft te maken met "ruimteverwering", een heerlijk woord, vind ik.

Tijdens de lezing zagen we plots tussen de haveninstallaties door een bloedrode maan opkomen! Algemene opwinding! Roger legde uit waarom die maan er soms rood uitziet.

Verder kwamen aan bod: de belangrijke plaats van de maan in de mythologie, maanlandingen, kunstwerken, het (niet bestaande) verband tussen de maan en de -stonden van vrouwen, het belang van de lichtsnelheid...

De maan stond intussen voluit aan de hemel. Door een telescoop zagen we duidelijk de gekartelde rand (vanwege de kraters/zeeën). We zagen Tycho en vele zwarte (basalt geeft geen reflectie) zeeën, waartussen de mare (zee) waarin de Apollo geland was.

Een hoogst interessante belevenis, deze cruise, voor herhaling vatbaar!

GERDA STERK woont in Antwerpen en is lid van de Vlaamse Journalisten Vereniging sinds 2011. Zij was lerares talen en kunst en momenteel reisleidster. Vanuit haar ervaringen schrijft zij artikels voor verschillende opdrachtgevers.

Notre-Dame de Paris: een eerbiedwaardige Dame

De Notre-Dame staat in hartje Parijs op het Île de la Cité, nog altijd. Je kijkt het best in het gelaat van deze eerbiedwaardige dame, gelukkig ongeschonden na de brand van 15 april 2019, vanop het parvis, het plein voor de kathedraal.

Was het uit godsvrucht of om de stad op de wereldkaart van het christendom te zetten dat bisschop Maurice de Sully in 1163 besloot tot de bouw van de kathedraal? De centen kwamen van het bisdom van Parijs en de Franse koningen. Voor de huidige wederopbouw van de verwoeste delen tast, naast de beau monde die kwistig met miljoenen strooit, menig kleine man in zijn portemonnee.

Generaties vaklui hebben steen en hout bewerkt om La Grande Dame een uitstraling te geven die na achthonderdvijftig jaar nog iedereen bewonderend doet opkijken. Zal men voor de herstelling van haar verminkte delen even bekwame steenhouders, beeldhouders, timmerlui en glasmakers kunnen rekruteren? Of zullen modernere werkprocédés worden aangewend?

Haar voorgevel, drie portalen rijk, is een Bijbels stripverhaal. Het linkse is gewijd aan Maria met o.a. haar tenhemelopneming. Onder het driehoekige timpaan staat Saint-Denis, patroonheilige van Frankrijk, met het hoofd in de handen.

Het rechtse portaal eert de heilige Anna. Het beeld van haar dochter Maria, met Jezus op schoot, is het oudste van de kathedraal.

Het middelste portaal beeldt het laatste oordeel uit. Een slinkse duivel probeert de balans in zijn voordeel te laten overhellen. Daaronder de twaalf apostelen, blootvoets en allen met baard, behalve Johannes. Maar wie zijn die 28 statige heren boven de portalen? Revolutionairen dachten dat het Franse koningen waren en maakten ze een kopje kleiner. De heet hoofden waren fout. Het zijn koningen van Judea. Architect Viollet-le-Duc gaf hen nieuwe hoofden. De originele werden in 1977 per toeval tijdens een ver-

bouwing in de stad ontdekt. Je kan ze nu groeten in Musée de Cluny, museum van middeleeuwse kunst.

Een elegante 'derrière'

Lopen we een rondje rond de Notre-Dame; eerlijk gezegd is haar achterste verfijnder dan haar ietwat stoere voorgevel. Het zicht op haar derrière is het mooist vanop de kaaien van Linkeroever en het Île Saint-Louis. Luchtbogen, in de loop der eeuwen toegevoegd, ondersteunen op elegante wijze koor en schip. Alsof armen symbolisch de eeuwenoude dame liefdevol ondersteunen. Men drukt zich wel meer uit in antropomorfische termen wanneer het deze kathedraal betreft. Vooral nu ze gekwetst is, dicht men haar menselijke eigenschappen toe. De brand en haar gedeeltelijke vernietiging voelen bij velen dan ook aan alsof een familielid iets is overkomen. De Notre-Dame heeft haar kwetsbaarheid getoond. Het Noordelijk roosvenster, gewijd aan het Oude Testament en het Zuidelijke, dat het Nieuwe Testament etaleert, hebben na de bluswerken standgehouden. Maar in welke staat? Specialisten hebben er een kluit aan.

Mijn laatste foto van een intacte N D, genomen vanuit de auto eind maart 2019.

Wonderbaarlijke redding

Bij miraculeus toeval werden vier dagen voor de brand de twaalf apostelen en vier evangelisten van het dak gehesen omdat zij aan een onderhoudsbeurt toe zijn. Het was hun redding. Voorbijgangers stonden vol respect de werkzaamheden te volgen.

Wie op de noodlottige avond van 15 april toekijkt, voelt zich verweesd. Ook de als monsters vermomde waterspuwers, die ervoor zorgen dat regenwater niet langs de gevels stroomt, begrijpen niet wat er gebeurt. Eerst de immense hitte, dan een tsunami bluswater waarbij ze niet langer kunnen slikken. Blusvliegtuigen inzetten zoals president Trump twittert? Vooreerst bevinden die vliegtuigen zich in het zuiden van het land en bovendien kan de enorme kracht van waterlozing de structuur van de kathedraal extra beschadigen. Om maar niet te spreken van eventuele menselijke slachtoffers bij het loslaten van zoveel water in een dichtbevolkt gebied.

Om 18.20 uur is een alarm hoorbaar, vijf minuten na aanvang van de kerkdienst. Tien minuten later neemt de ongerust-

heid toe. De kerk wordt ontruimd. Brandweer verwittigd. Om 18.50 uur: rookontwikkeling en vuur tussen de hanenbalken. De vlam zit in het dak, rook stijgt op uit de flèche. Een deel van de pompiers en politie brengt zoveel mogelijk bedreigde kunstschaten in veiligheid. Burgemeester Annie Hidalgo zorgt dat ze, als tussenstap naar het Louvre, veilig worden opgeborgen in het vlakbij Hôtel de Ville. Ondertussen zijn tot ver in het rond dikke, zwarte rookwolken te zien. Wie het ziet, denkt niet aan het ondenkbare. Het dak staat in lichterlaaie.

Een woud van kurkdroke balken, naar schatting 1.300 volwassen eiken, la forêt, het woud, is een gretige prooi. De poorten van de hel opengegooid midden de Goede Week. Ingewijden die de Oude Dame intiem kennen, weten dat de vuurzee het majestueuze gebinte zal verslinden. Rond 20 uur stort het elegante vlieringtorentje van Viollet-le-Duc naar beneden; velen denken aan een andere ramp anno 2001.

Een drone van de politie geeft een beeld van de ramp; de vuurhaard in de vorm van een brandend kruis. De brandweer probeert alvast de torens te beschermen. President Macron kijkt ernaar, de tranen in de ogen. Hij spreekt zijn compatriotes toe met gebroken stem en belooft meteen restauratie van de Notre-Dame. Mensen zingen en bidden. De natie voelt zich geamputeerd. Tegen de ochtend is de brand uitgewoed. De ruggengraat en de flèche van de Oude Dame zijn verdwenen. Enkelen rapen verkoelde brokstukjes op, het worden nieuwe relikwieën.

Goed nieuws

Er is ook goed nieuws. Onderzoekers gaan ervan uit dat een ongeluk, een elektrische kortsluiting gelinkt aan de renovatiewerken, wellicht de oorzaak is. Dit is alvast een verademing na de reeks aanslagen in Parijs. Op een gewonde brandweerman na zijn er gelukkig geen slachtoffers. De sacristie met de kerkschat is gered. Het kostbare relikwie, de doornenkroon, die volgens gelovigen op het hoofd van Jezus stond voor hij gekruisigd werd, is gered. Net zoals het witte gewaad van de heilige Lodewijk. Tussen het puin staan het kruis en beeld van de

Notre-Dame de Paris overeind. Het grote orgel heeft standgehouden, hoe is nog niet geweten.

Ook de 200.000 bijen uit de bijenkasten op de kathedraal hebben het urenlange inferno overleefd. Een van de restaurateurs die een eerste schade komt vaststellen, vindt tussen het puin de haan, de windwijzer van de flèche. Het beest heeft pluimen verloren maar is herstelbaar. De man neemt het gewonde dier in de armen en brengt het in veiligheid. Of de erin verborgen relieken van Saint-Denis en Sainte-Geneviève alsook een fragment van de doornenkroon er nog inzitten moet een autopsie uitmaken. Het Latijnse citaat *Fluctuat nec mergitur*, motto van het Parijse wapenschild, schiet me door het hoofd.

Het (bootje) wordt heen en weer geschud door de golven maar zinkt niet. Ook de Grande Dame de Paris houdt stand.

Victor Hugo

In 1831 verschijnt het boek *Notre-Dame de Paris* (vertaald als *De klokkenluider van de Notre-Dame*) van grootmeester Hugo. Quasimodo, bultenaar en klokkenluider, is verliefd op de beeldschone Esmeralda. Priester Frollo, stiefvader van Quasimodo, legt eveneens zijn boontjes te week. En Phoebus, een legerkapitein, heeft ook brand in de broek voor de mooie zigeunerin. Zoals zo vaak in een drama over hopeloze liefdes, zijn naam waardig, volgen moord en zelfmoord.

Het boek heeft een enorm succes, wordt in meerdere talen vertaald en wereldwijd verspreid. Van heinde en ver komen bezoekers naar de Notre-Dame. Die staat er

echter in de 19de eeuw maar triestig bij. Het is een smet op het Parijse en Franse blazen. De kathedraal ondergaat vanaf 1845 een 23 jaar durende restauratie door o. a. Eugène Viollet-le-Duc.

Film, strip en musical hebben het verhaal jong en fris gehouden. Vooral aan de studio's van Walt Disney is het blijvende succes van het boek schatplichtig.

Frollo

Na de ramp in april 2019, storten duizenden zich op het oorspronkelijk werk en lopen met het boek van Victor Hugo onder de arm.

In het voorwoord vertelt Hugo over het woord Ananke (noodlot) dat hij op een torenmuur ontdekte. Dit woord inspireerde hem tot het uitwerken van het eerste personage van de roman: Frollo. Het woord werd later aangestreeken of afgekrabd. Heeft Ananke wraak genomen?

Frankrijks nummer één

Met zo'n 13 miljoen bezoekers per jaar is de Notre-Dame het meest bezochte monument van Frankrijk. Dagelijks schuiven alle nationaliteiten aan, vaak vanaf de overkant van het parvis. Wie goed kijkt, met de ogen van zijn fantasie, ziet hoe vanuit de torengeaten Quasimodo uit *De Klokkenluider* van de Notre-Dame zich een nieuwe Esmeralda uitzoekt tussen de jonge vrouwen op het plein. De mensenrij glijdt door de Notre-Dame, kijkt, bewondert en wordt stil om zoveel schoonheid. Het is de *Matthäus-Passion* van Johan Sebastiaan Bach vertaald in steen.

CHRIS RACHEL SPATZ verdeelt haar tijd tussen reizen, schrijven en lezen. Zij is lid van de Vlaamse Journalisten Vereniging sinds 2008 en is lifestyle journaliste met als specialiteit toerisme. Bij Lannoo publiceerde ze de reisgidsen *100 X Parijs* en *100 X Praag*. Ze geeft ook voordrachten over deze twee steden. Momenteel schrijft ze de 'making of' van haar Praag boek. Ze verzorgt boekrecensies voor boekhandel De Groene Waterman. Haar artikels worden gepubliceerd bij *Markant* magazine en het *Home* blad van zorgcentra. Na onderwijs, reisbegeleiding (o. a. voor *Anders dan Anders*), theater en organisatie culturele evenementen trekt ze nu de wereld rond en getuigt daarvan woord en beeld.

Kritische noten over het zelfstandigendom, belastingcontroles en sociale lasten in België

Mijmeringen over een loopbaan...

Het begin van je loopbaan? Een carrièreswitch? Bij de VJV vind je natuurlijk het advies van ons sociaal secretariaat. Maar dit is een doorleefde aanvulling: de praktijk, de voetangels. Authentieke anekdotes, bijeengesprokkeld in 40 jaar 'gemengde loopbaan' als freelance journalist en copywriter.

Een zeer persoonlijk relaas vol zaken die tot bezinning nopen - ik hoorde zelfs over een secretaresse wiens telefoon werd afgetapt! Ik kwam nooit zelfstandigen tegen die geen aanvaring hadden met de officiële instanties.

Gelukkig kan nu veel elektronisch en moet je geen drie officieel geregistreerde Exacompta boeken met genummerde bladen meer invullen, vol kolommetjes!

Regionale verschillen: niet te onderschatten!

In een grootstad is er soms nooit controle tenzij er ernstige vermoedens zijn van fraude. In mijn Waals Brabants dorp kreeg ik een tijdrovende controle om de twee jaar. Steevast voor dezelfde kleine business! De kleine zelfstandige is immers een gemakkelijke prooi. Controles voor grote bedrijven zijn echt minder kinderachtig.

Enkele voorbeelden van controles

De medewerkers en de computers van die diensten zijn allesbehalve onfeilbaar.

= Ik verhuis met mijn boeltje naar de Kempen. In Antwerpen had ik als copywriter (schrijver van commerciële teksten) al een forfait dat ik voor het huis, de wagen enz. mocht inbrengen: duidelijk en redelijk. Ik krijg een telefoontje van mijn nieuwe belastinginspecteur die het percent aan beroepsonkosten, conform de Antwerpse afspraken, voor mijn 'copycenter' belachelijk hoog vindt, dat gaat niet door!" Hij komt dus langs en uiteraard vindt hij in mijn salon geen hele batterij fotokopieerapparaten. Volgt nog een hele discussie omdat er op één factuur van IKEA kantoormateriaal nog 'n baby-pispotje was geslopen van 55 frank ;-)

Gelukkig in deze elektronische tijden geen kolommetjes meer invullen!

= Een startende kinesist vulde heel netjes zijn eerste aangifte in en kreeg daarop een oplawaai van een extra aanslag. Toen hij zijn beklag deed, kreeg hij het laconieke antwoord: "Ja meneer, wij weten dat men in uw branche gemiddeld voor 30 % in het zwart werkt. Daarom taxeren wij ook u d'office met dat zelfde percentage". Er stond mijn verbouwerde kennis maar één zaak te doen om te overleven: volgend jaar ook knoeien. Daar is één nadeel aan: de controleur weet dat je knoeit en kan je dus steeds 'pakken'. Eerlijk spel?

= Een eenmanszaakje dat computers verkooft. De zaakvoerder wordt bij een inval in ware gangsta stijl als een misdadiger aangepakt. De controleurs hebben zwart op wit het "bewijs dat hij in het buitenland computers aankocht - om in het zwart door te verkopen". Paniek! Gelukkig hield Alain elk papiertje bij. Wat bleek, de computer had zich in een komma vergist. En twee nullen extra op een factuur van 2.000 €, dat schéélt!

= De BTW controle. Na het afsluiten van mijn loopbaan, komt men mijn BTW checken. Eerder kreeg ik al bericht dat mijn BTW nummer ambtshalve was opgedoekt, wat toen best raar was. Uiteindelijk bleek dat de administratie het toch niet had gedaan, wat me zware fis-

cale complicaties had kunnen opleveren. Hoewel de dame de controle aankondigde voor een bepaald jaar, vraagt ze me ook inzage in de boeken van twee jaren ervoor. Dat mag ze eigenlijk niet, maar goed: als ik weiger krijg ik alsnog een tweede controle op mijn dak. En bovenal wék ik de schijn dat ik iets te verbergen heb. In onze job valt er echter niets te ritselen, aangezien al je opdrachtgevers jouw prestaties in hun eigen onkosten steken. De dame vraagt me om onkostenfactuur X en Y. Ik zoek die braaf op, ze bekijkt ze, ik krijg ze terug en vraag haar waarom juist die 2 facturen. Dame zegt laconiek dat hun computer dat "verdachte transacties" vond. Ik zeg maar niks: een aankoopje van papier en printerinkt en een tussentijdse energiefactuur!

TIP van mijn boekhouder: vraag als het maar even kan nooit BTW terug! Het werkt als een rode vlag en het geeft je veel meer risico op een tijdrovende BTW controle, echt een stressboel.

= Een controle is niet altijd eerlijk. Men blééf maar zoeken achter alimentatie voor mijn dochter. Of proberen mijn aantal kilometers aan te vechten. Bij het zien van de lijst van mijn super verspreide opdrachtgevers, heeft men het maar

laten vallen. Eén keer ging het zelfs om regelrecht bedrog door een inspectrice die wat buit wilde binnenhalen. Toen mijn super rustige boekhouder eindelijk haar truc doorhad, heeft hij zwijgend zijn boeken dichtgeslagen en gevraagd dat ze een schriftelijk voorstel deed. Gelukkig met goed gevolg.

= En last but not least, typisch voor België: gebrek aan respect. Waar men in de States en in Nederland de kleine ondernemer terecht ziet als de motor van de economie, heerst er bij ons een sfeertje van wantrouwen. Zwart werk, profitaariaat... het wordt breed uitgesmeerd. De manieren om kleine zelfstandigen te dwarsbomen en af te remmen, zijn dan ook legio.

Enkele woordjes over Nederland

Aan de Kamers van Koophandel net over de grens staan Belgische freelancers rijen dik aan te schuiven. Waarom? Wie wil aanvoelen hoe men daar de "ZZP"er (zelfstandige zonder personeel) behandelt, vergelijk bijvoorbeeld eens hun openingsuren, het dienstenpakket, de prijs van de diensten.

De zuiderburen gaan er van uit dat een starter 110% van zijn energie moet steken in het runnen en uitbouwen van zijn business en niet in het verrijken van de

Over vrijstellingen en je pensioen

Weet dat je vrijstelling kan vragen (geheel of gedeeltelijk) van de peperdure sociale lasten. Let wel op: je krijgt dat trimester dan nog wel kindergeld, maar geen pensioen. Als alleenstaande moeder had ik ook gewoon de keuze niet. Hoewel ik altijd heb gewerkt zit ik nu daardoor met de 'gebakken peren', omdat ik door mijn vrijstellingen niet aan voldoende loopbaanjaren kom om wat eerder op pensioen te gaan. Wat dat betreft is het voor een 'gemengde loopbaan' in België ook huilen met de pet op.

In het begin waren er maar enkelen die voor die commissie verschenen, maar ik later zaten er massa's volk, geen losers maar geschoolde, creatieve en kundige mensen. Een teken des tijds!

Nu weet ik, lieve dame of kerel, dat het pensioen voor velen nog gehuld is in de nevelen... maar ooit komt het ervan en dan is het wel leuk als je op een redelijk tijdstip uit de rat race kan stappen als je dat wil. En wie geraakt er nu nog aan volle 40 jaren loopbaan?

staat of overdreven paperasserij. Het kan zelfs zijn dat men je vraagt om een kleine BTW-som NIET aan de staat te storten, omdat de administratiekost dat niet rechtvaardigt. Gezond verstand!

Ook het opstarten van een bedrijfje in Londen kan supersnel en efficiënt.

Zelfstandigen hebben natuurlijk hun voordelen. Vrijheid, blijheid, wat in te brengen kosten.

Maar... bezint eer ge begint!

ANNE TILMONT, VJV lid sinds ongeveer 40 jaar (de tijd vliegt). Journalistieke taken (cultuur, natuur, gastronomie, reizen, ...) staan door de internet-revolutie even op een laag pitje, zit nu even in het onderwijs. Maar kan het schrijven niet laten (o.a. 127 + reviews als *AnnefromBelgium111* op Tripadvisor).

